

మనమనము

- కలనకుంట్ల గురునాథసిక్కి

మదనపల్లెలో మంగళవారంనాడు సంత జరుగుతుంది. చుట్టుప్రక్కల లైల నుండి రైతులు సంతకు వచ్చి తమ తమ పంటలు అమ్మి తమకు వాల్సిన సరుకులు కొని తమ స్వస్థలాలకు వెళుతుంటారు. పట్నంలో గామూలు రోజులకన్నా ఆ రోజు జన సంచారం ఎక్కువగా వుంటుంది. స్పూలు, ఆటోలు పాసింజర్లతో హడావుడిగా పరుగులు తీస్తుంటాయి. ంగళ్ళు, హోటళ్ళు, సినిమాలు, రోడ్లు జనాలతో క్రిక్కిరిసి వుంటాయి. నేను ప్రస్తుతం మా మేనమామ ఇంట్లో వుండి చదువుకుంటున్నాను. ఆయన 'స్లోనే ఇంగ్లీషు మీడియం కాన్వెంట్'లో గుమాస్తా. ఇంతకుముందు మేము తిరుప రో కాపురం వుండేవాళ్ళం. ఇక్కడి బ్రాంచికి మేనేజ్మెంట్ మా మేనమామను విలీ చేస్తే ఈ సంవత్సరమే కొత్తగా ఇక్కడికొచ్చి చేరాం. మేమున్న అద్దె ఇల్లు ష్రీస్ కాలనీలో వుంది.

కాలేజీకి వెళ్లాలని రెడ్డిస్ కాలనీవద్ద బస్సు ను. బస్సు నిండుగా జనం పేర్చినట్టుంది. పోస్టా లు అంటూ కండక్టర్ చేతిలో రెండురూపాయ లుంచి టిక్కెట్టు కొన్నాను. "కాస్త వెనక్కు జరుగు. నీకు ప్రత్యేకంగా స్పాలో?" నన్నే చూస్తూ గదిమాడు కండక్టరు. ఎలాగో సందు చేసుకుని నాలుగుగులు కుక్కు జరిగాను. అలా జరగడంతో పొరపాటున పరి కాలో తొక్కాను. ఎవరా అంటూ తిరిగి చూస్తే ఆ మనిషి పహిల్వాన్లా వున్నాడు. పురి ప్పిన మీసాలు, ఎర్రటి మిడిగుడ్లు, జబ్బలదాకా డిచిన చొక్కా...చూడగానే భయం వేసింది. టే అతనికి నలభై ఏళ్ళుండవచ్చు. చేసిన పొర టు సర్దుకోవడానికన్నట్లు అతనికి నమస్కరించి ట్టుగా అతడిని తాకి నా కళ్లకు చేయి అద్దుకు న్ను. "సారీ అండీ" అన్నాను చేసిన పొరపాటుకు ప్పుకుంటూ. "అరె బద్మాష్...కాలెండుకు తొక్కావురా వా! కళ్ళు నెత్తికెక్కాయా? చూసుకుని నడవా తెలీదా? నిన్నిలా కాదురా..." అంటూ నన్ను ట్టడానికి చేయి పైకెత్తాడు.

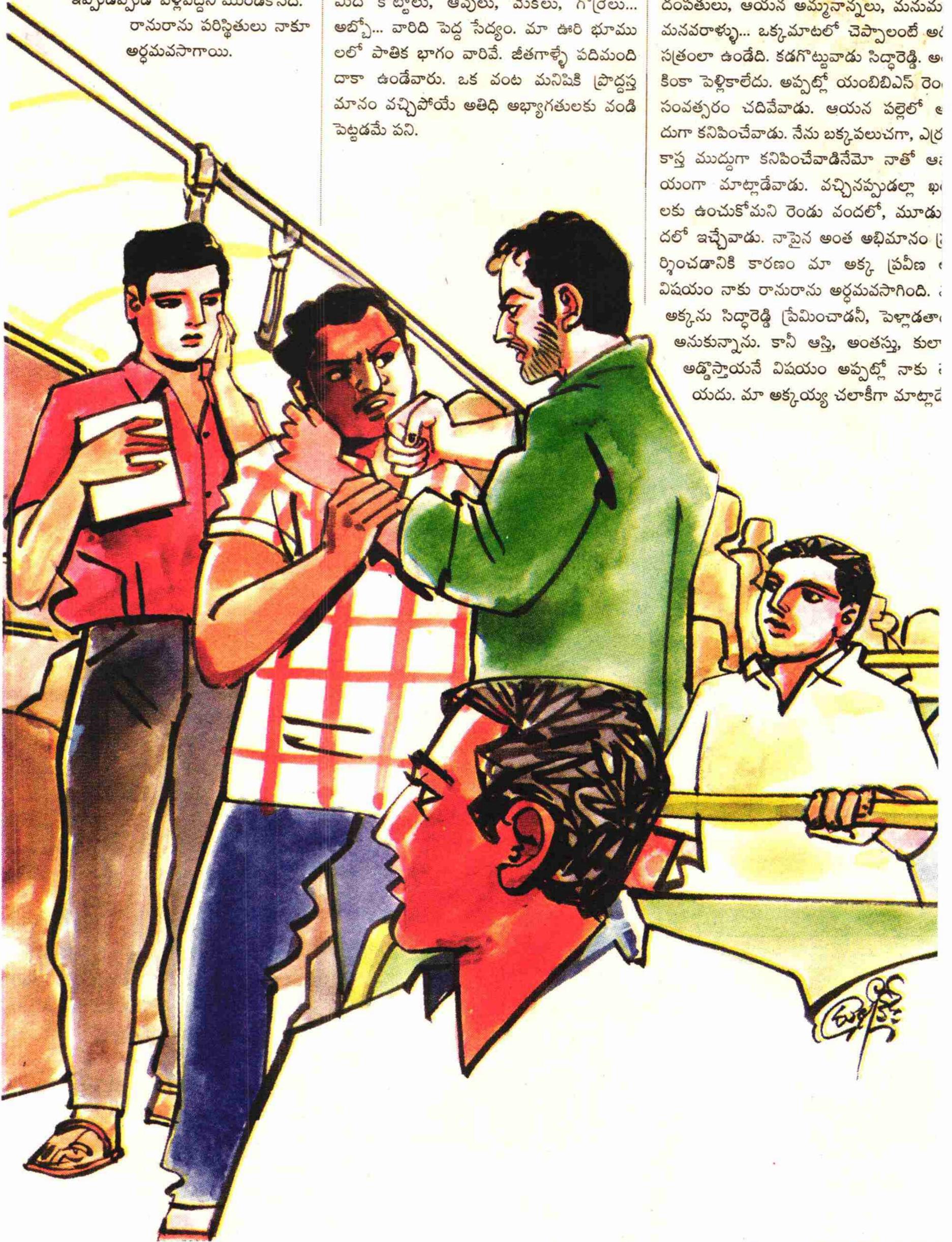
"సారీ సార్... కావాలని..." మాట పూర్తి కాకుండానే అతని చేయి బలంగా నా చెంపను తాకింది. ఆ దెబ్బకు అసంకల్పితంగా నా కళ్ళు బైర్లు కమ్మాయి. దెబ్బకు తట్టుకోలేక నా మేను వణకసాగింది. చెంప బూరెలా వుబ్బిపో యింది. కళ్ల వెంబడి నీళ్ళు జలజలా రాలాయి. చెంప తడుముకున్నాను. బివి ఫస్ట్ ఇయర్ చదివే జింక పిల్లలాంటి నేను, సింహంలాంటి అతడిపై తిర గబడడం అసాధ్యం. ఒకవేళ తిరగబడినా అతనిచేత చావు దెబ్బలు తినడం తప్ప ఒరిగేదేమీ ఉండదు. వస్తున్న కోపాన్ని బలవంతంగా నిగ్రహించుకు న్నాను. చుట్టూ వున్న వారంతా చోద్యం చూస్తు న్నారేగానీ ఏమిటీ అన్యాయం అంటూ ప్రశ్నించే వాడే లేడు. "ఏమిటండీ! ఏమీ తెలియని పసితనం. పొరపా టున కాలు తొక్కాడు. తప్పు చేసానని తెలిసి సారీ చెప్పాడు. అర్బుకుడ్ని అంతలా కొట్టాలా?" నా వెనుక నుండి ఎవరో అనడం వినిపించింది. ఫర్వాలేదు. మనుష్యుల్లో కొందరికైనా మాన వత్వం మిగిలే వుంది. నాపై సానుభూతి చిలుకరి స్తున్న అతడెవరా అంటూ తిరిగి చూసాను. ఉంటే అతనికి ముప్పై ఏళ్ళుండవచ్చు. మనిషి అందంగా

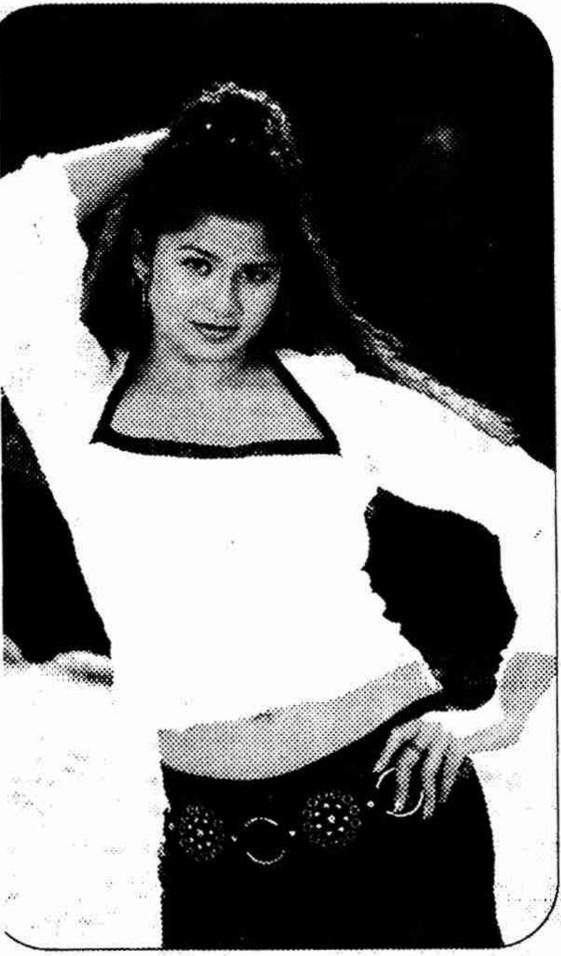
వున్నాడు. పెరిగిన గడ్డం అతనికో వింత సోయగం కలిగిస్తున్నది. వేసుకున్న బట్టలు సాదాసీదాగా వున్నాయి. అప్రయత్నంగా అతనికేసి రెండు చేతులూ జోడించాను. "కాలు తొక్కాడు, కొట్టాను. ఐతే ఏమైందిరా? నువ్వు వాడికి సపోర్టా. వాడికి జరిగిన సన్మానం నీకూ కావాలా? అలా వెనుక నుండి మొరగడం కాదు, చేతనైతే, చేప వుంటే ముందుకు రారా" మృగంలాంటి ఆ మనిషి రొప్పుతున్నాడు. ఇంతలో అనుకోని సంఘటన జరిగింది. వెనుక నున్న మనిషి మెరుపులా ముందుకు దూకడం, అంత లావు మనిషిని వంచి వీపుపై దబదబమని పిడిగుడ్డులు గుద్దడం చూసి నాకు ఆశ్చర్యమేసింది. అంత లావు మనిషి 'అబ్బా' అంటూ నేలపై వాలిపో యాడు. సరిగ్గా అదే సమయంలో బస్సు శ్రీకృష్ణా కాంప్లెక్స్ కు ఎదురుగా మెయిన్ రోడ్ పై ఆగింది. ఇదేదో పెద్ద గొడవే అయ్యేలాగుండే అనుకున్న నాకు ఆ మృగం లేచి గబగబా బస్సు దిగడం చూసి ఆనందమేసింది. సినిమాలో తమ అభిమాన హీరో విలన్ని చిత్తుచిత్తుగా తన్నే సీన్లో ప్రేక్షకులు ఈలలు వేస్తారే అలా ఈల వేయాలనిపించింది. "నీ అంతు చూస్తారా? నేటితో నీకు భూమిపై నూకలు చెల్లిపోయాయి" బస్సు దిగిన మృగం అరుపులు వినిపించాయి. కొందరంతే మాటలు న్నంత పదునుగా చేతలుండవు. "పోరా వెధవా! నీకు చేతనైంది చేసుకో. అంత రోషగాడివైతే బస్సు ఎందుకు దిగావురా? రా కొట్టు కుందాం" సవాలు చేసాడు నాపై సానుభూతి చూపించిన అతను. నోరు తెరుచుకుని తమాషా చూస్తున్న కండక్ట ర్ కు తన కర్తవ్యం గుర్తుకొచ్చిందేమో "రైట్...రైట్" అన్నాడు. బస్సు కదిలింది. నాకు సపోర్టుగా మాట్లాడిన వ్యక్తిని కన్నార్ప కుండా చూస్తున్నాను. అతనెవరో గుర్తుకొచ్చింది. సందేహం ఎంతమాత్రంలేదు. ఆయన సిద్ధారెడ్డి. ★★★ మాది పెంచుపాడు. అప్పట్లో నేను తొమ్మిదో తరగతి చదివేవాడిని. మాది మధ్యతరగతి బ్రాహ్మణ కుటుంబం. మా నాన్న సుందరరామశా స్త్రిగారు. ఆయన బ్రాంచ్ పోస్టుమాస్టరుగా పని చేసేవారు. మాకు పెద్ద ఆస్తులేలేవు. రెండెకరాల పొలం వుంది. పాడి ఆవు ఒకటుంది. మా అమ్మ కస్తూరి. నేనూ మా అక్క ఇద్దరే సంతానం. మా అక్కయ్య మదనపల్లెలో బాలికల కాలేజీలో ఇంటర్ చదివింది. మంచి మార్కులతో పాసైంది. బివిలో చేర్పించాలని మా అక్క ప్రవీణ మొండికేసినా మా నాన్న ఇక చదివించలేనని చేతులెత్తేసాడు. అంతే

కాదు, మా అక్కయ్యకు పెళ్లి సంబంధాలు చూడడం మొదలుపెట్టాడు. మా అక్క మాత్రం ఇప్పుడిప్పుడే పెళ్లివద్దని మొండేకోసేది. రానురాను పరిస్థితులు నాకూ అర్థమవసాగాయి.

మా ఇంటికి వది ఇళ్ళు అవతల ప్రతాపరెడ్డిగారుండేవారు. వారికి రెండు బండల మిద్దెలు, ఏడెనిమిది కొట్లాలు, ఆవులు, మేకలు, గొర్రెలు... అబ్బో... వారిది పెద్ద సేద్యం. మా ఊరి భూములలో పాతిక భాగం వారివే. జీతగాళ్ళే పదిమంది దాకా ఉండేవారు. ఒక వంట మనిషికి ప్రొద్దన్న మానం వచ్చిపోయే అతిథి అభ్యాగతులకు వండి పెట్టడమే పని.

ఆయనకిద్దరు కొడుకులు, ఇద్దరు కూతుళ్ళు. కొడుకులు, కూతుళ్ళు, కోడళ్ళు, అల్లుళ్ళు, ప్రతాపదంపతులు, ఆయన అమ్మనాన్నలు, మనుమ మనవరాళ్ళు... ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే అసత్రంలా ఉండేది. కడగొట్టువాడు సిద్ధారెడ్డి. అకింకా పెళ్లికాలేదు. అప్పట్లో యంబిబిఎస్ రెండు సంవత్సరం చదివేవాడు. ఆయన పల్లెలో ఎదుగా కనిపించేవాడు. నేను బక్కవలుచగా, ఎర్ర కాస్త ముద్దుగా కనిపించేవాడినేమో నాతో ఆయంగా మాట్లాడేవాడు. వచ్చినప్పుడల్లా ఖులకు ఉంచుకోమని రెండు వందలో, మూడు వందలో ఇచ్చేవాడు. నాపైన అంత అభిమానం ప్రకృతించడానికి కారణం మా అక్క ప్రవీణ విషయం నాకు రానురాను అర్థమవసాగింది. అక్కను సిద్ధారెడ్డి ప్రేమించాడనీ, పెళ్లాడతా అనుకున్నాను. కానీ ఆస్తి, అంతస్తు, కులా అడ్డొస్తాయనే విషయం అప్పట్లో నాకు తెలియదు. మా అక్కయ్య చలాకీగా మాట్లాడే

రాణి

ఇప్పుడు సంగీత చాలా హేపీగా ఉంది. 'నా ట్లీట్ల కోసం నిర్మాతలు చాలా ఇంట్రెస్ట్ చూపిస్తున్నారు' అంటోంది సంగీత. పితామాగన్ నిమాకి ఫిల్మ్ ఫేర్ అవార్డు అందుకున్న సంగీత తెలుగుతో పాటూ కన్నడ చిత్రాల్లో లా బిజీగా ఉంది. 'కన్నడం, తెలుగులో నేని గుడు బిజీ హీరోయిన్ ని. మంచి పాత్రలు వస్తే మ్యూజిక్ గురించి ఆలోచించడం లేదు. కొచ్చే పాత్రలు నన్ను బిజీగా మార్చేస్తున్నాయి. తెలుగులో నటించి మంచి పేరు తెచ్చుంటే ఇతర భాషా చిత్రాల్లో అవకాశాలు నన్ను వెదుక్కుంటూ వస్తాయి' అంటోంది బొద్దుగుమ్మ.

ఆమె అంత అందగత్తె మా చుట్టూ ప్రక్కల మరెక్కడా ఉండదనేవాళ్ళు. ఆమెతో సిద్ధారెడ్డికి ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా పరిచయమయిందో తెలియదు. వాళ్ళు ప్రేమించుకున్నారనీ, మదనపల్లెలో మా అక్క ఇంటర్ చదివే రోజుల్లో వాళ్ళు కలుసుకునేవారనీ మా ఊరంతా గుసగుసలు వ్యాపించాయి. ఫ్రీడం పార్కులో చెట్టాపట్టాలేసుకుని కనిపించారని కొందరు, శ్రీకృష్ణ థియేటర్లో కనిపించారని కొందరు, దేవాలయంవద్ద కనిపించారని కొందరు చెప్పుకునేవాళ్ళు. సామాన్యంగా ఇటువంటి వార్తలు ప్రేమికుల ఇళ్లలో చెప్పడానికి ఎవరూ సాహసించరు. ఎవరో శ్రేయోభిలాషి ముందుగా మా నాన్న చెవిలో ఊదాడు. అందుకే నేమో మా అక్కయ్యకు పై చదువులు చదివించలేదని అనుకున్నాను. ఆపైన మా అక్కయ్యకు ఎన్నో కట్టుబాట్లు విధించారు. మా అక్కయ్య సిద్ధారెడ్డిని తప్ప మరెవరినీ పెళ్లాడనని తెగేసి చెప్పింది. మా నాన్న, మా అక్కయ్యను కొట్టడం, తిట్టడం ఎన్నో సార్లు చూసాను.

ఒకరోజు ప్రతాపరెడ్డికి కొడుకు ప్రేమ విషయం తెలిసిపోయింది. ఆ రోజు ప్రతాపరెడ్డికి, సిద్ధారెడ్డికి పెద్ద గొడవే జరిగింది. ఒకరోజు ప్రతాపరెడ్డి తన అనుయాయులతో మా తండ్రిపై కొట్లాటకి వచ్చేసాడు.

"ఒరేయ్ సుందరరామయ్య! బైటకు రారా. ఏదో పెద్దమనిషివని అనుకున్నాను. కూతుర్ని కట్టుబాట్లలో పెట్టుకోకుండా వూరిపై వదిలవా? ఆస్తి, అంతస్తులున్న నా కొడుకుకు గాలం వేసారా? నేటితో నీవో నేనో తెలిపోవాలి" అంటూ నానా దుర్భాషలాడాడు. అంతటితో ఊరుకోకుండా మా నాన్నను ఇంటి బైటకు ఈడ్చి కొట్టాడు. ఇరుగుపొరుగులు తమాషా చూసేవారేగానీ తగాదా తీర్చే వాళ్ళు లేకపోయారు.

"రేయ్! రెండుమూడురోజుల్లో వూరు ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోవాలి. లేకుంటే నీ రక్తం కళ్లజూస్తా" అంటూ వార్నింగ్ ఇచ్చి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ రోజు రాత్రి మాకెవ్వరికీ మనశ్శాంతిలేదు.

తెల్లారలేచి చూస్తే నాన్న ఇంట్లో లేడు. ఇంటి ముందున్న చింతమానుకు ఉరి వేసుకుని మరణించాడు. ఏడుపులు, పెడబొబ్బలతో... తరువాత వార్త బంధువర్గాలకు చేరవేసాను. దహన సంస్కారాలకు మా మేనమామలిద్దరు,

ఇతర బంధువులు చేరారు. జరగవలసిన కార్యక్రమం జరిగిపోయింది. ఆ రాత్రికి రాత్రే అమ్మా, అక్క నెల్లూరులో వున్న పెద్దమామయ్యగారింట్లోనూ, తిరువతిలో వుంటున్న చినమామయ్యగారింట్లోనూ నేనుండి చదువుకునేటట్లు తీర్మానమైంది. అలా మేము పెంచుపాడును వదిలాము.

కాసేవటిలో గవర్నమెంటు ఆస్పత్రి ముందు బస్సాగింది. సిద్ధారెడ్డి బస్సు దిగాడు. నేనూ ఆయన వెంట బస్సు దిగాను.

"సిద్ధారెడ్డిగారు బాగున్నారా?" పలకరించాను. సిద్ధారెడ్డి పరిశీలనగా నన్ను చూసాడు.

"అరే వాసూ! నువ్వూ? ఎన్నాళ్లకెన్నాళ్లకు? మీకోసం మూడేళ్ళుగా జిల్లా మొత్తం తిరిగాను. ఊరిలో జరిగిన కథలన్నీ విన్నాను. ఇక మిమ్మల్ని చూసే భాగ్యంలేదేమో, రాదేమో అనుకున్నాను. ఇప్పటికి అనుకోకుండా కలిసాము. మీ అమ్మగారు బాగున్నారా? మీ అక్కయ్యకు పెళ్లి జరిగిపోయిందా?" అంటున్న అతని కళ్లలో ఆరాటం ప్రస్ఫుటంగా కనిపించింది.

'లేదు' అనే ఆ ఒక్క మాట నా నోటి నుండి వినాలన్నట్లు ఆతృతగా ఎదురు చూస్తున్నాడు.

యుగాలు దాటినా, తరాలు మారినా ప్రేమ అనేదొక మహత్తరమైన, మధురమైన భావన. ఈ ప్రేమకు జాతి, మతము, కులము, పెద్దా చిన్నా, అన్నా నాన్నా ఏదీ ఎవరూ అడ్డుపడేలా లేరు. చదువు చట్టుబండలైంది. ఉన్న ఆస్తిని, ఊరిని, చివరకు అమ్మానాన్నలను వదిలి పిచ్చిపద్ధినట్లు దేశాలు పట్టుకు తిరిగిన ఈ సిద్ధారెడ్డిని చూస్తే మనసు ఆర్తమైంది. ప్రేమ నిషా ఎంతటితో, ప్రేమ ఎంత అమరమైందో నాకు అర్థమైంది. అయినా ఇంకా ఏదో అనుమానం నాలో కదలాడుతోంది.

"సిద్ధారెడ్డిగారూ! ముసుగులో గుద్దులాట ఎందుకు? నిజంగా మీరు మా అక్కయ్యను ప్రేమిస్తున్నారా? పెళ్లాడదామనే ఇంకా అనుకుంటున్నారా?" అన్నాను.

"అంటే మీ అక్కయ్యకింకా పెళ్లి కాలేదన్నమాట. థాంక్ గాడ్! నేనెంత అదృష్టవంతుణ్ణి. చెప్పు ఆవిడెక్కడుందో? మీ అక్కయ్యకు మెడలో తాళి కట్టి నీ ముందు నిలిచేవరకూ నీవు నమ్మేలా లేవు" నవ్వుతూ చెప్పాడు సిద్ధారెడ్డి.

ఇంతటి ప్రేమను పొందిన మా అక్కయ్య ఎంత అదృష్టవంతురాలో నాకు అర్థమైంది. ఇక ఏమీ ఆలోచించకుండా మా అక్కయ్య అడ్రస్ వ్రాసి సిద్ధారెడ్డి చేతికిచ్చాను. ఆనందంగా వెడుతున్న అతడికేసి కనుచూపుమేర టాటా చెబుతూ నిల్చుండిపోయాను.

మా అమ్మాయి నీకు ఐస్ క్రీమ్ నూ. ఆటో లాక్ నూ ఆఫీస్ కెళ్లడం ఇష్టం లేదని ఐంజీ కొవ్వంజీ' అని ఉత్తరం రాసింది.. అల్లుడు

కవిశర్మ